بسم الله الرحمن الرحيم

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު

ދިވެހިރާއްޖެ

ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތުގެ ޚުލާޞާ

- ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2016/HC-A/545
- އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް:

* ނަން: ޙަސަން ރިޟާ
* ދާއިމީ އެޑްރެސް: މއ. ސިލްވާ / ސ. މީދޫ
* އައިޑީ ކާޑު ނަންބަރު: A062108
* މިހާރުގެ އެޑްރެސް: މއ. ސިލްވާ / ސ. މީދޫ

- އިސްތިއުނާފު ކުރެވުނު ފަރާތް:

* ނަން: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް
* ދާއިމީ އެޑްރެސް: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް
* އައިޑީ ކާޑުނަންބަރު:-
* މިހާރުގެ އެޑްރެސް: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް

- ރަޖިސްޓްރީކުރެވުނު ތާރީޚު: 07 ޞަފަރު 1438 / 07 ނޮވެމްބަރު 2016
* ނިމުނު ތާރީޚު: 15 ރަމަޟާން 1440 / 20 މެއި 2019

- އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 229/Cr-C/2016
- ނިންމެވިކޯޓު: ކްރިމިނަލް ކޯޓު
- ދަޢުވާގެ ބާވަތް: ޖިނާއީ
- ހުށަހެޅި ތާރީޚު: 15 މާރިޗު 2016
* ނިމުނު ތާރީޚު: 09 ޖޫން 2016

އިސްފަނޑިޔާރު ޝުޖާޢު އުސްމާން ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ނިޔާޒް ފަނޑިޔާރު ޝުޢައިބު ޙުސައިން ޒަކަރިއްޔާ

(ރިޔާސަތު)

- **ދަޢުވާގެ ޚުލާޞާ:**

މިއީ ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 229/Cr-C/2016 ޤަޟިއްޔާއާ އެ ކޯޓުން ނިންމާފައިވާ ޝަރީޢަތާއި އަދި ޤާނޫނީ ހަމަތަކާއި ޚިލާފުވާކަމަށްބުނެ، ސ. [illegible] / މާލެ. [illegible]، ޙަސަން ރިޟާ (ދ.ރ.ކާޑު ނަންބަރު: A062108) ގެ ފަރާތުން އެ ޤަޟިއްޔާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި އިސްތިއުނާފުކުރުމުން ބަލާފައިވާ ޤަޟިއްޔާއެކެވެ. މި ޤަޟިއްޔާގެ އިސްތިއުނާފު ދަޢުވާ ފަރާތަކީ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހެވެ.

- **ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތައް:**

01- އިސްތިއުނާފު މިކުރެވޭ ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 229/Cr-C/2016 ޤަޟިއްޔާގެ ޝަރީޢަތް ހިނގުމުގެ ރިޕޯޓް ބެލިއިރު، އެ [illegible]، 27 ސެޕްޓެމްބަރު 2015 ވަނަ ދުވަހުގެ ވަގުތެއްގައި މ. ދަނބިދޫ / [illegible]، އަޙްމަދު އާމިރާއި މާލެ / ހ. [illegible]، އަޙްމަދު [illegible] ޢަބްދުއްރަޙްމާނާއި މާލެ / މާލެ. [illegible]، ޙަސަން ރިޟާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] "[illegible]" ގައި އޭ.ޓީ.އެމް (އޮޓޮމެޓެޑް ޓެލަރ މެޝިން) އެއް މި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، 28 ސެޕްޓެމްބަރު 2015 ވަނަ ދުވަހުގެ 08:00 ހާއިރު، [illegible] [illegible] "[illegible]" [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] އޭ.ޓީ.އެމް [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ވާތީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 10/90 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ [illegible] [illegible] ޤާނޫނު)ގެ 02 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި (ރ) އާއި (ބ) އާ [illegible]، އެ ޤާނޫނުގެ 06 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން އަޙްމަދު އާމިރާއި އަޙްމަދު [illegible] ޢަބްދުއްރަޙްމާނާއި ޙަސަން ރިޟާގެ މައްޗަށް [illegible] ކުށުގެ ދަޢުވާ [illegible] ބަލާފައިވާ ޤަޟިއްޔާއެއްކަމާއި،

އެ ފާސިދާ ބަލައި ކަންތައްތަކާ ގުޅުވައިދީ، "ހަޝީޝް، ވިހުރިބޮޑު) އަދި، އަޙްމަދު އާދިލާއި މާލެ/ ހ.ސާމަރާ، އަޙްމަދު އަދީބު އަބްދުއްރައްޒާޤާއި މާލެ/ މ.އަސްރީފާ، ހަސަން ރިޔާޟުގެ ވައްކަން ކުރުމުގެ ބަދަހިކޮށް ދައުވާކުރި ޖިނާއީ ކޯޓުގެ މައްސަލަ ސަރިއްޔާއަށް ހުށަހެޅި، 2015 ވަނަ އަހަރުގެ ސެޕްޓެމްބަރު މަހުގެ 28 ވަނަ ދުވަހުގެ 08:00 ހާއިރު ރިޔާސީ ކޮންޓެއިނަރ "ފިހިރިޔާ" މާލޭގެ ހިއްތިއުރިން ފުރަމާ ގޮތުގައި ވަޑައި އެ ކޮންޓެއިނަރުގެ އެއްޗެހި ގެޔަ އެ ކޮންޓެއިނަރުން ދަބަރުގައި ބުހާރީއާއި ކޮންޓެއިނަރުގެ ގައިގައިން ތިބޭތަ ވަނީ، އެ ކޮންޓެއިނަރުގެ އެއްޗެހި އެއްޗެހި އެ ކޮންޓެއިނަރުގެ ގޮތުގެ ސަރަޙައްދު ނުތަނަވަސް، އެ ކޮންޓެއިނަރުގެ ހިސާބު އެ ހާރިބޯޓް އަޙްމަދު އަދީބު އަބްދުއްރައްޒާޤުގެ އެއްޗެހިތަކެއް ބެހެއްޓުމުގައި އަދި.އޭ.ޖީ (އިމްޕޯޓަރީޖީ އޭއެސްޕީޓީސްޓް ޕޮލިސް) އެއް ގެއްލުވުމުގެ ސަރަޙައްދުން ހިނގި ހާދިސާއެއްކަމާ، އެ އަދި.އޭ.ޖީ ގެއްލުވިފަ ވަނީ ރިޕޯޓް ބެންކޮކުއޮފްދީކަމާ، އެ އަދި.އޭ.ޖީ ކޮންޓެއިނަރުގެ ހަރަކާތް އެއީ ގެއްލުވިފަން އަޙްމަދު އަދީބު އަބްދުއްރައްޒާޤްއަށް އަމަލު ގޮތުން ބައިވެރިވެ ވަނީ އަޙްމަދު އާދިލާއި ހަސަން ރިޔާޟުކަމާ، އަޙްމަދު އަދީބު އަބްދުއްރައްޒާޤްގެ ފާސޮހިކަމުގެ ދަރަނި އެ ކޮންޓެއިނަރު ގެއްލުވި، ނަމްބަރުޕްލޭޓްގެ ބޯރޮގެ ބަރުވިކަމުގެ އުފައްދާ، މިހުން ބޭއްކަހަން ގެއްލުނީ، ސިހާބީ މަސްއޫލް ހަރުފުގެ ފޭބުމަކަން، މިއަމަސަލައިގަ ތިބެފާ ބެއްޗާ ހިފެހެއްޓި ފެނިބުނުކަން ސާބިތު ވާނަމާ، އެ ކޮންޓެއިނަރުގެ ގެވި ވަނީ ދައުލަތުން ބިން މިހުން ބައިވެރިވެގެން އެގަ ހަރުކަތް އަދި.އޭ.ޖީ ނުން އެހެން އެއްޗެހިތަކަކުން ބޮޑުނެ ގެއްލުވި އިސްތިސާއްފުރުތީ ބާރުމަ ސަރަޙައްދުގެ ނިޒާމުވެރިން، މިފަދަ އަމަލުތައް ކުރުމަކީ ޤާނޫނު ނަންބަރު 10/90 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖިނާއީ މަސްތުވާތަކެތީގެ ޤާނޫނު) ގެ 02 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި (ށ) އާއި (ނ) ދިނުން، ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2015 (ޖިނާއީ މަސްތުވާތަކެތީގެ ޤާނޫނު) ގެ 04 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ 01 ވަނަ އަދި 02 ވަނަ ނަންބަރާއި، އެޤާނޫނުގެ 05 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ 01 ވަނަ އަދި 07 ވަނަ ނަންބަރާއި، އެ ޤާނޫނުގެ 06 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ކުށްއެއްކަމަށް ވާތީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 10/90 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖިނާއީ މަސްތުވާތަކެތީގެ ޤާނޫނު) އާއި ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2015 (ޖިނާއީ މަސްތުވާތަކެތީގެ ޤާނޫނު) ގެ ބުނުވިއްޔާ މުއާމަލާތަކަށް ދަރަނިވެރި، ޖިނާއީ ކޯޓުގެ ކުރިން އަޙްމަދު އާދިލާއި އަޙްމަދު އަދީބު އަބްދުއްރައްޒާޤާ

ހަސަން ސިރާޖު ކުރިމަތިލާފައިވާ ކަށަވަރުކަމެއް، މި ބާވަތުން ކުރިން ކުރެވިފައިވާ އަމަލުތަކުގެ ދިޔަ ޤާނޫނަކީ ޤާނޫނު ނަންބަރު 10/90 (ދިވެހިރާއްޖޭގައި ޓެރަރިޒަމް މަނާކުރުމުގެ ޤާނޫނު) ކަމަށްވިޔަސް، މިހާރު ޢަމަލުކުރަމުންދާ ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2015 (ޓެރަރިޒަމް މަނާކުރުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ މިބާވަތުގެ ކުށެއް ކަށަވަރުކުރާ އުޞޫލުތަކަށް ޤާނޫނު ނަންބަރު 10/90 (ދިވެހިރާއްޖޭގައި ޓެރަރިޒަމް މަނާކުރުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ މިބާވަތުގެ ކުށެއް ކަށަވަރުކުރާ އުޞޫލުތަކަށްވުރެ ލުއި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 59 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އަށް، އެކަމަކު އާދިއްޔާ އަދިވެސް އެކަށީގެންވާ އުސޫލުން ހަސަން ސިރާޖުގެ ކުށުގެ ދަރަޖަ، މިޤާނޫނު ހިނގާނެގޮތަށް ބަލައިގަތުމަށް މިންވަރުކުރަން، ކުށްވެރިކޮށް ޝަރީޢަތުން ދޭ އަދަބު ކުޑަވާނެ ހާލަތްތަކުން، އަދިވެސް އާދިއްޔާ އަދި އެކަށީގެންވާ އުސޫލުން ހަސަން ސިރާޖުގެ މައްސަލަ ބަލާފައިވާ ޝަރީޢަތުގެ އިސްލާހުތަކުން، ޤާނޫނު ނަންބަރު 10/90 (ދިވެހިރާއްޖޭގައި ޓެރަރިޒަމް މަނާކުރުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 06 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން އަދި އާދިއްޔާ ހަސަން ސިރާޖާ ދެކޮޅަށް ކުށް ސާބިތުވެ 10 (ދިހައެއް) އަހަރު ދުވަހުގެ މުއްދަތަށް ޖަލަށްލުމަށް، އެހެންކަމުން އަދި އަޅުގަނޑުމެން 15 (ފަނަރަ) އަހަރު ދުވަހުގެ މުއްދަތަށް ޖަލަށްލުމަށް ނިންމާފައިވާތީ، މި ޝަރީޢަތް ނިންމާފައެވެ." މިގޮތުން ދެކޮޅަށް ހުށަހަޅާފައިވާ އެ ޝަރީޢަތް ގެ ޙުކުމަށް ނިސްބަތްވާ ޙިސާބުން ބަދަލު އެދި ހުށަހަޅާފައެވެ.

02- އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ޝަރީޢަތުގެ ޙުކުމުގެ ތަފްސީލު ކޯޓުގެ ނަންބަރު:

229/Cr-C/2016 ކްރިމިނަލްކޯޓުގެ ދަޢުވާކުރެވުނު ގ. ... / މއ. ސީވިއު، ހަސަން ސިރާޖު ގެ މައްސަލައިގައި ޝަރީޢަތް އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު، އަންނަނިވި ނުކުތާތައް ހުށަހަޅައި އެ ނުކުތާތަކާ ގުޅޭ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލިސްގައި ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.

* ފުރަތަމަ ނުކުތާއަކީ: އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ގޮތުގައި ހުށަހަޅާ ނިންމާފައިވަނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 51 ވަނަ މާއްދާއިން ކަށަވަރުކޮށްދީފައިވާ ޙައްޤުން ސާބިތުކުރެވޭ ފުރުސަތު އަދި 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ބ) އިން ކަށަވަރުކޮށްދީފައިވާ ދިފާޢު ޙައްޤު ފުރުސަތު ސާބިތުކުރެވޭ ފުރުސަތު އަދި 51 ވަނަ މާއްދާގެ (އ) ގައި ބުނާ މިންގަނޑަށް ޙައްޤު ވަކީލަކާ ބައްދަލުކުރުމުގެ ނުލައި ފުރުސަތު ނިންމާފައިވާތީ މިފުރުސަތު ނިންމުމުގައި ޙައްޤާއި ފުރިހަމަ ސަމާލުކަން ސާބިތުކުރެވޭ ފުރުސަތު ނިންމާފައިވާކަމަ

މައްސަލަ ނިންމުމުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނު އަސާސީގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (އ) ގައި މައްސަލަ ނިންމުމުގައި ބަލަންޖެހޭ މިންގަނޑަކަށްވާނީ "އެކަށީގެންވާ ޝައްކެއް ނެތް މިންވަރަށް" ސާބިތުވުން ބެލުމެއް ނެތި އަދި ދަޢުވާ އުފުލިގެންވާ މީހާގެ ޙައްޤުތަކަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނު އަސާސީގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ބ) އިން އެމާއްދާގެ (އ) އާއި ހަމައަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ އަސާސީ ޙައްޤުތައް ގެއްލިގެންދާނެކަން އަދި ބަޔާން ރިޢާޔާގެ މައްޗަށް ތުހުމަތުކުރެވިފައިވާ ކުށުގައި [illegible] [illegible] ކަންތައްތަކުގެ މައްޗަށް ދަލީލުތަކުން މައްސަލަ ނިންމާފައިވާކަމަށް ހުށަހަޅާ ނުކުތާއެވެ.

- **ފުރަތަމަ ނުކުތާއަކީ:** މައްސަލަ ނިންމުމުގައި ބަޔާން ރިޢާޔާގެ ޝާހިދުން ހުށަހަޅާފައިވާ އެންމެހާ ނުކުތާތަކާއި ޝަރީޢަތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ކަންކަމަށް ރިޢާޔަތްނުކޮށް އަދި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނު އަސާސީގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ބ) އިން ކަނޑައަޅާފައިވާ ދިފާޢަށް ތައްޔާރުވުމަށް އެކަށީގެންވާ ވަގުތާއި ފުރުޞަތު ޝަރީޢަތުގެ ފަރާތުން ފަހިކޮށްނުދީ އަދި [illegible] ޝަރީޢަތުގެ [illegible] ޝަރީޢަތުގައި ހަމަޖެހިފައިވާ [illegible] [illegible] [illegible] މައްސަލަ ނިންމާފައިވާކަމަށް ހުށަހަޅާ ނުކުތާއެވެ.

- **ދެވަނަ ނުކުތާއަކީ:** ރިޢާޔާ ފޮނުވިކަމަށް ހިނގާދިޔަ ހާދިސާ ހިނގުމުގެ ކުރިން [illegible] ސްޓޭޓްމަންޓް [illegible] ހިނގާދިޔަ [illegible] [illegible] [illegible] މައްސަލަ ނިންމާފައިވާކަމަށް ހުށަހަޅާ ނުކުތާއެވެ.

- **ތިންވަނަ ނުކުތާއަކީ:** [illegible] [illegible] ހުށަހަޅާފައިވާ [illegible] [illegible] [illegible] ރިޢާޔާ ގެ [illegible] [illegible] "[illegible]" ގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ރިޢާޔާ މި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މައްސަލަ ނިންމާފައިވާކަމަށް ހުށަހަޅާ ނުކުތާއެވެ.

* ފަސްވަނަ ނުކުތާއަކީ: ޝަރީޢަތުން މައްސަލަ ސާބިތު ކުރުމުގައި ޤާނޫނު ނަންބަރު 10/90 (ދިވެހިރާއްޖޭގައި ޓެރަރިޒަމް ހުއްޓުވުމުގެ ޤާނޫނު) ގައި ކުށެއް ކަމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ ކުށުގެ އަމަލެއް ހިންގާފައިވާ ފަރާތެއްގެ ހެކިބަހަށް ބިނާކޮށްދީ މައްސަލަ ނިންމާފައިވާތީ، ހެކިބަސް ދިނުމުގެ ތެރޭގައި ކަށަވަރުކުރެވޭ ހަޤީޤަތާއި ޚިލާފު ނުވާ މައުޟޫޢު ޝަރީޢަތުން ދީފައިވާ ފަރާތްތަކުގެ ހެކިބަސްތަކުން އެއީ ސައްޙަ ހެކިބަސް ކަމަށް ބަލައި އެމައްސަލަ ނިންމާފައިވާ ކަމަށްބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާއެވެ.

* ހަވަނަ ނުކުތާއަކީ: ރިޕޯޓު ތުހުމަތުކުރެވޭ "ޖިހާދީ" ގައި ގޮވި ބަސްތައް ދަންނަވާފައި ކަމާއި ގޮތް ތަޙުޤީޤުކުރާ ފުލުހުންގެ ތަޙުޤީޤުގައި ބަޔާންކޮށްދީފައިވާ އޮފިސަރުންގެ ބަޔާނުގައިވާ ކަންކަން ދީފައިވާ ނުކުތާ ތުހުމަތު ކުރެވޭ "ޖިހާދީ" ގައި ގޮވި ބަސްތައް ކަމަށް ބަލާ މައްސަލަ ނިންމާފައިވާކަމަށް ބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާއެވެ.

03- ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 229/Cr-C/2016 ޤަޟިއްޔާ ނިންމުމުގައި

މިޤަޟިއްޔާ ބެލުމުގައި ބަޔާނުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުންނަށް އިސްތިއުނާފުވާ ބަޔާނާއި ދައުވާ ތަފުސީލު ވާ ބައެއް އޮތްކަމާއި، މިގޮތުން، މިމައްސަލަ ބެލުމުގައި ބަޔާނުގައި ފަނޑިޔާރުންނަށް އިސްތިއުނާފު ވާވާ ބައެއް އަދި ދައުވާ ތަފުސީލު ބައި ބިނާކުރެވިފައިވާ އަސާސްތައް ބޭރުގައި ބަޔާންކުރެވިފައި އޮވެއެވެ.

ފުރަތަމަ: ފަނޑިޔާރުންގެ އިސްތިއުނާފު (ފަނޑިޔާރު ޢަބްދުﷲ ދީދީ، ފަނޑިޔާރު ސަޢީދު ޢަބްދުﷲ، އަދި ފަނޑިޔާރު ޝުޢައިބު ޙުސައިން ޒަކަރިއްޔާ) އާއި އެކަން ބިނާ ކުރެވިފައިވާ އަސާސްތައް:

(ހ) ފުރަތަމަ ކަމަކީ، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 229/Cr-C/2016 ޤަޟިއްޔާގައި ދައުވާ ކުރެވި ހުރި މީހުގެ މައްސަލަތަކާއި، އޭގެ ތެރޭގައި ހުސައިން ރިޟާގެ އިތުރުން ހިސާބަށް އަންނަހަ އަދި އިސްތިއުނާފުގެ ހިސާބުގައިވާ ކަމާއި، އަންނަހަ އަދި އިސްތިއުނާފުގެ ފަރާތުން ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 229/Cr-C/2016 ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފު ކުރުމުން، މިކޯޓުގެ ނަންބަރު:2016/HC-A/567 ޤަޟިއްޔާއިން ބުނެވޭ ކަންތައްތަކުގައި، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 229/Cr-C/2016 ޤަޟިއްޔާއިން އަންނަހަ އަދި އިސްތިއުނާފުވާ ގޮތް ގޮތުން ނިންމުން ބިނާކުރެވިފައިވާ ބައި ޤާނޫނީ އަދި ޝަރުޢީ ހަމަތަކާ މެދުން

އަލުން ބަލައި ޝަރީޢަތް ކޮށް ކަނޑައަޅަންޖެހޭ [illegible] ކަމާއި [illegible] [illegible] [illegible] ބަޔާން ކޮށްފައިވާ ކަމާއި، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 229/Cr-C/2016 ޤަޟިއްޔާއިން ބަލާފައިވާ [illegible] [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 2018/SC-SJ/01 (01 ފެބްރުއަރީ 2018) "ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ކޯޓު އަމުރު"ގެ 05 ވަނަ ނަންބަރުގެ [illegible] [illegible] [illegible] ބައިގައި ބަޔާން ކޮށްފައިވާ ފަދައިން، [illegible] އެކި އެކި [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ [illegible] [illegible] ދިވެހިރާއްޖެ ބައިވެރިވެފައިވާ އިންސާނީ [illegible] ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 229/Cr-C/2016 ޤަޟިއްޔާ [illegible] [illegible] އެޤަޟިއްޔާގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ވަޒަން ކުރެވި [illegible] [illegible] [illegible] ކަމާއި، [illegible] ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 229/Cr-C/2016 ޤަޟިއްޔާއިން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޤާނޫނީ އަދި ޝަރުޢީ ހަމަތަކުގެ މަތިން އަލުން ބަލައި ޝަރީޢަތް ކޮށް ކަނޑައަޅަންޖެހޭ [illegible] [illegible] އެޤަޟިއްޔާގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ [illegible] [illegible] [illegible] (defect) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ބެލެވެއެވެ.

(ށ) ދެވަނަ ކަމަކީ، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 229/Cr-C/2016 ޤަޟިއްޔާއިން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަލުން ބަލައި ޝަރީޢަތް [illegible] ކޮށް ކަނޑައަޅަން [illegible] [illegible] [illegible].

އެހެންކަމުން، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި މިޤަޟިއްޔާ ބެލި ފަނޑިޔާރުންނަށް [illegible] ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 229/Cr-C/2016 ޤަޟިއްޔާއިން [illegible] [illegible] އާ [illegible]

ގޮތުން ނިންމުން ބިނާވެފައިވާ ބައި އުފެދިއްސާގެ ހުކުމުން ބާރުވެރިކަން، އެބަޔަކީ ޤާނޫނީ ހަމަތަކުގެ މަތިން އަދުން ބަލައި ސަރީޙަތުގެ ފަރާތުން ގޮތް ކަނޑައަޅައިދިނުމަށް ބަޔާން ލިބޭ، އެ ބައްޓަންކުރި ޤާނޫނީ އަދި ސަބަބުތަކުގެ ހަމަތަކުގެ މަތިން އަދުލު ގޮތެއް ކަނޑައަޅައިދެއްވުމަށް، ޤާނޫނު ނަންބަރު 22/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކުގެ ޤާނޫނު)ގެ 46ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ދަށުން އިސްތިއުނާފު ކުރިމަތިކުރުމުގެ ޝަރުޠު ހަމަވެފައިވާކަމަށް ކަމެވެ.

ދެވަނަ: ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ތަފްޞީލު ބައިގެ އަމަލުތަކާއި ދެކޭނެ؛ (ވަޒީފާއިން މުއައްސަސާ ދިޔަޔާގެ ދަށުން) އާއި އިޖުރާއަތު ބިނާކޮށްފައިވާ ސަބަބުތައް؛

(ހ) ފުރަތަމަ ކަމަކީ، ޙަސަން ރިޟާ ގެ މައްޗަށް ތުހުމަތު ކުރެވިފައިވާ މައްސަލައަކީ، ޖިނާއީ ބަޔާ މައްސަލަތަކުގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ ޖަރީމާތަކުގެ ކުށުގެ ދަށުގައިވާކަމާއި، އެއީ 27 ސެޕްޓެމްބަރ 2015 ވަނަ ދުވަހުގެ ވަގުތުކޮޅެއްގައި އިތުރު ދުރަށް އެކު މއ. ސިލްވާ / ހަސަން ރިޟާ، ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް ހައްސާކޮށްފައިވާ ރިޔާސީ ޕޯލިސްތަކަށް "ހިލިބޮއްމާ" ގައި އަރައި.އި.ޓީ (އިތުރު ބޮޑުގައިޖެ އެސްޓޯސްޓޯ ޒުވާނެއް) އެއް މި ޖިނާ ކުރުން ބައިވެރިވުމުގައި ހުރިހާ ފާޅުގައި، 28 ސެޕްޓެމްބަރ 2015 ވަނަ ދުވަހުގެ 08:00 ހާއިރު، ރިޔާސީ ޕޯލިސް "ހިލިބޮއްމާ" މާލޭގެ އިސްތިއުނާފު ފަރާތް ގޮތުގައި ވަގުތު، ޕޯލިސްކޯޓުގެ ހަރަކާތްތަކަށް އަރައި.އި.ޓީ ގޮތުގެ ސަރަޙައްދު، ޕޯލިސްކޯޓުގެ ދަތުރުކުރި އެކި ފަރާތްތަކާ އަރައިގަތް ވެރިއާ ޕޯލިސްކޯޓަށް ގެއްލުންދީފަ ވެސް، ޤާނޫނު ނަންބަރު 10/90 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަރީމާތް މަނާކުރުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 02 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި (ށ) އާއި (ނ) އާ ޚިލާފުވި، އެ ގާނޫނުގެ 06 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން އުފުލޭގޮތަށް ޖަރީމާތަކުގެ ތުހުމަތުއާއި، އަނބުރާ އާދީގެ މައްޗަށް ތުހުމަތު ކުރެވިފައިވާ ޖަރީމާތަކުގެ ކުރީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް ދަށުގެ ކުރެއްވި ރިޔާސީ ޕޯލިސްކޯޓު "ހިލިބޮއްމާ"ގައި އަރައި.އި.ޓީ އެއް މީހުން ކުރެއްވި ބައިވެރިވުމުގައި ކަމެއް ކުރުމަށް އާދީގައި ހިނގާފައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް އެމްޑީއެން ހުށަހެޅުމުގައި އެގޮތް އަދާކުރުން، މިއުރުމަތިން ވެއްޖެ ސަރަޙައްދު ގެއްލިފައި ހުށަހެޅުމުގެ ކުރުމަށްފަހު އެގޮތް އަދާކުރުމެވެ.

(ނ) ދެވަނަ ކަމަކީ، ބަޔާންވެދިޔަ ސަބަބުތައް އެނގެން ހުރުމުން، ހަސަން ރިޔާޒް މިނިވަންކަމާއި ބަޔާންކުރެވިފައިވާ ދުސްތޫރީ އަދި ޤާނޫނީ ހަމަތައް ބަލައިގެން ނިންމާފައިވާތީއާއި، މިފަދަ ދަށުކޯޓުން ބަލައިލުމުގައި ކުރެއްވުމުގެ ކުރިން، ޝަރުޢީ ކުރުމުގެ ސަރީޙަ ކަމަށް ބަލައި، މިގޮތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން ބަދަލުކުރުމުގެ ގޮތުގެ ކަނޑައަޅަންޖެހޭ އިސްތިސްނާއީ މައްސަލައެއްކަމަށް ގަބޫލު ކުރެވޭތީ، ޤާނޫނީ އަދި ސަލާމަތީ ހަމަތަކުގެ މަތިން މިފަދަ އަމުރެއް ބަލައި ސަލާމަތުކުރުމުގެ ފަރާތުން ގޮތް ކަނޑައަޅައިދިނުން ހަސަން ރިޔާޒް ބަދަލުކުރުމަށް ކުރިއަށްދާ، ޤާނޫނު ނަންބަރު: 14/2013 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކާއި ޕެރޯލްގެ ޤާނޫނު)ގެ 4ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގެ (2)ވަނަ ނަންބަރަށް ޚިލާފުވުމުގެ ދަޢުވާ ޖަހާފައި ކަމަށް.

އެހެންކަމުން، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 229/Cr-C/2016 ޤަޟިއްޔާއިން ހަސަން ރިޔާޒް ގެ ގޮތުން ނިންމުނު ޙުކުމްފަދަ ބައި ޤާނޫނީ އަދި ސަލާމަތީ ހަމަތަކާގެ މަތިން އަމުން ބަލައި ސަލާމަތުކުރުމަށް ގޮތް ކަނޑައަޅައިދިނުމަށް، (ސަލާމަތީ ނިޒާމުތަކުން) ޤާނޫނު ނަންބަރު: 14/2013 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކާއި ޕެރޯލްގެ ޤާނޫނު) ގެ 4 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (2) ވަނަ ނަންބަރަށް ޚިލާފުވުމުގެ ޖަޒާއެއް ހަސަން ރިޔާޒް ބަދަލުކުރުމަށް ބަލައިދިނުމަށް ހުށަހަޅައިފައިވާ ކަމަށް ޤާނޫނީ ހަމަތަކާގެ މަތިން ވިސްނާފައިވުން، އަދިކަމުން ދޫކޮށްލުމަށް ނިޔާޢަތަށް ބަދަލުކުރުން ހިނގާ، އެގޮތުގެ މަތިން އަދިކަމުގެ ރައްދު އިސްތިއްނާ.

ތިންވަނަ: ފަނޑިޔާރުން ހިޔާލު ބަޔާންކުރި ގޮތުގެ އަސާސީ ނުކުތާތައް ހިޔާލުގައި: (އިސްތިއުނާފު ސަބަބު އެއްގަނޑަކަށް ފަނޑިޔާރު ސަބްޖެކްޓް ހުށަހަޅާފައިވާ ޤަރާރު) އާއި އެޢާއްމު ބިނާކުރެވިފައިވާ އަސާސްތައް.

(ހ) ފުރަތަމަ ކަމަކީ: ހަސަން ރިޔާޒްގެ މައްސަލަ ދުސްތޫރު ކުރިމަތިވާ ޖަލަށްލުމުގެ ކުރިން، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖިނާއީ ޤާނޫނު ހުކުމް ކުރުމުގެ ދިރާސާ ވިޔަވަހަކަ "ފިޔަވަޅު"ގައި އަދިއިތުރު އެއް ގޮތްތަކުގެ ބަލާބަލުގެ ކުރި ހަމަތަކުގައި އާދަޔާ ހިސާބުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖިނާއީ ޤާނޫނު އޮންނަ ކަމުގައި ހުށަހަޅާފައި، ވަކިކަމެއްގެ ދަށުން ކުރި އެކި ފަރުދުންނަށް ބަދަލުތަކާ ފަރާތަށް ގޮތުގައި ވަކިކަމެއް

ގެއްލުންވެފައިވާކަން އެގެން އޮތުމަށްފަހުވެސް، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގައި ހަސަން ރިޔާޟުގެ ދަޢުވާ އެކޯޓުގައި ހިނގުން އެކޯޓުގެ ނަންބަރު: 229/Cr-C/2016 މައްސަލައިގައި ދަޢުވާ ކުރެއްވި ލިބުން މިހާރުގެ މައްސަލަކަމުގައި، އޭގެ ތުހުމަތުގައި ހަސަން ރިޔާޟުގެ އިތުރުން ހ.ސަބޫރާ އަބްދުލްގަފޫރު އަލީ އަބްދުލްމަޖީދު ޙަސަންފުޅު ކަމަށް، އަބްދުﷲ އަލީ އަބްދުލްމަޖީދުގެ ފަރާތުން ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 229/Cr-C/2016 މައްސަލައާއި ގުޅުވައިގެން ކުރިއަށްދިޔަ، ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު: 2016/HC-A/567 މައްސަލައިން ދެކެވޭ ކަންތައްތަކުން، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 229/Cr-C/2016 މައްސަލައިގައި އަބްދުﷲ އަލީ އަބްދުލްމަޖީދުގެ ބަޔާން ހުށަހެޅުމުގެ މަރުޙަލާ އަދި ބައެއް ޝަހާދަތުގެ ފަރާތުން ގޮތް ކަނޑައަޅަން ޖެހޭ މައްސަލައާއި ގުޅޭ ކަމެއް އަބްދުﷲ އަލީ އަބްދުލްމަޖީދުގެ މައްޗަށް ހިންގާފައިވާ ޝަހާދަތް **ދަޢުވާ އުފުލުމާ ފެށުމުން ވަކިކުރުމުގެ އަމުރު ނެރެވިފައިވާ** ހިންގާފައިވާ ޝަހާދަތުގެ ވަގުތު ދިނުމަށް އިޖުރާއީ ގޮތުން ދައްކައިދޭކަމަށް ހަސަން ރިޔާޟުގެ މައްޗަށް އެމައްސަލައިގައި ކުރިމަތިވެފައިވާ އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގައިވެސް **ދަޢުވާ އުފުލުމާ ފެށުމުން ވަކިކުރުމުގެ އަމުރު ނެރެވިފައިވާ** ހިންގާފައިވާ ޝަހާދަތުގައި ކަމަށް ވަގުތު ދިނުމަށް އިޖުރާއީ ޝަރީޢަތް މުއްދަތު ދިނުމަށް އަދި ބައެއް ޝަހާދަތުގެ ފަރާތުން ގޮތް ކަނޑައަޅަން ފެށުން ހަސަން ރިޔާޟުގެ ބަނދުކުރުމުގެ ކްރިމިނަލް ކޯޓުގައި މައްސަލަ ބައްލަވާ ފަނޑިޔާރު ގޮތް ކަނޑައެޅިއްޖެ ކަމުގެ.

(ނ) ތިންވަނަ ކަމަކީ، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ މައްސަލަ ބައްލަވާ ފަނޑިޔާރު ބަނދުގެ ގޮތް ނިންމާފައިވަނީ ޤާނޫނު ނަންބަރު: 14/2013 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކާއި ޕެރޯލްގެ ޤާނޫނު) ގެ 4ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގެ (2)ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ރިމާންޑް ޖަލުގައި ހަސަން ރިޔާޟު ބަނދުގައި ބަހައްޓަންޖެހޭކަމަށް ޝަރުޠުތަކެއް، މިމައްސަލައިގެ ދުވަސް ކުރިއަށްގެންދެވުމަށް ފަހުން 15 ދުވަހުގެ މުއްދަތަކަށް ހަސަން ރިޔާޟު ޤާނޫނު ނަންބަރު: 14/2013 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކާއި ޕެރޯލްގެ ޤާނޫނު)ގެ 4ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގެ (2)ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ރިމާންޑް ޖަލުގައި ބަނދުގައި ބެހެއްޓުމަށާއި، އަދި 15 ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ހަސަން ރިޔާޟުގެ ބަނދުގެ ގޮތް ކަނޑައަޅާނަމަ ކްރިމިނަލް ކޯޓުގައި މައްސަލަ ބަލައިގެ

ޤާޟީއަށް ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅަންވާނެކަމާއި އަދި ބަންދާއިމެދު އެ މުއްދަތުގައި ގޮތެއް ކަނޑައަޅަންޖެހޭނެކަމެވެ.

ބަޔާންވެދިޔަ ސަބަބުތައް އެހެން ހުރުމުން، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 229/Cr-C/2016 ޤަޟިއްޔާގެ ޙަސަން ރިޟާގެ ބައި އަލުން ބަލައި ޝަރީޢަތުގެ ފަރާތުން ގޮތް ކަނޑައަޅަންދެން، ޤާނޫނު ނަންބަރު: 14/2013 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކާއި ޕެރޯލްގެ ޤާނޫނު)ގެ 4ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގެ (2)ވަނަ ނަންބަރަށް ރިޢާޔަތްކޮށް ޙަސަން ރިޟާ 15 (ފަނަރަ) ދުވަހަށް ރިމާންޑް ޖަލުގައި ބަންދުކޮށް ބެހެއްޓުމަށް އަމުރުކުރަންޖެހޭ ކަމާއި އެއަށްފަހު ޙަސަން ރިޟާގެ ބަންދާއިމެދު ގޮތް ކަނޑައަޅަންޖެހޭނީ ހައިކޯޓުން ކަމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި މިޤަޟިއްޔާ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހުގެ އެއްބަސްވުމަކުން ނިންމައިފީމެވެ.

- **ޙުކުމް:**

[illegible] ބަޔާންވެދިޔަ ސަބަބުތައް އެހެން ހުރުމުން، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 229/Cr-C/2016 ޤަޟިއްޔާއިން ޙަސަން ރިޟާއާ ގުޅޭ [illegible] [illegible] ބާޠިލުކޮށް ހުކުމުގެ ބައި [illegible]، [illegible] [illegible] އަދި [illegible] [illegible] [illegible] އަލުން ބަލައި ޝަރީޢަތުގެ [illegible] [illegible] ޤާނޫނު ނަންބަރު 22/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކުގެ ޤާނޫނު) ގެ 46 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން މިބައި ކްރިމިނަލް ކޯޓަށް [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި މިޤަޟިއްޔާބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ [illegible] [illegible]، ޙަސަން ރިޟާ 15 (ފަނަރަ) ދުވަހުގެ ޤާނޫނު ނަންބަރު: 14/2013 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކާއި ޕެރޯލްގެ ޤާނޫނު) ގެ 4 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (2) ވަނަ ނަންބަރުގައި [illegible] މި 15 (ފަނަރަ) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ޙަސަން ރިޟާގެ ބަންދާއިމެދު ގޮތް ކަނޑައަޅަންޖެހޭނީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ގޮތެއް ކަނޑައެޅުމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި މިޤަޟިއްޔާ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ އަޣުލަބިއްޔަތުން، ކަމާބެހޭ ފަރާތްތަކަށް އަމުރުކޮށް، އެގޮތުގެ މަތިން ހުކުމް ކޮށްފީމެވެ.